

Bliv registreret Permakultur Have

Der er mange typer have i dette land. Hvis du ikke bruger gift, kan du blive registreret som Giftfri Have, hvis du har en vild have med mange vilde danske blomster kan du få et Slip-haven-fri'-mærke eller købe et Vild-med-vilje'-skilt, så naboerne ikke tror, du er et sju-skehoved. Og hvis du har det hele og en hel masse mere, kan du nu også blive registreret Permakultur Have, og det er der allerede 20 permakulturister, der har gjort.

Af Eva Max

Det var Aleksandra Kudojare som til en økologi-festival stødte på alle disse havetyper, du kan registrere dig som, og ærgrede sig over, at man ikke kunne blive Permakultur Have.

Så hun kontaktede bestyrelsen med forslag om en registreret **Permakultur Have** og **Åben Permakultur Have**, og det syntes alle var en god ide. Ingen havde dog overskud til at løbe med ideen, så inden mødet var forbi, havde Aleksandra sagt ja til selv at køre med projektet.

"Det kan jo ikke være så svært, tænkte jeg. Jeg laver bare en tekst og får den på hjemmesiden", fortæller Aleksandra. Men så kom alle spørgsmålene: Hvordan definerer vi det, hvordan evaluerer vi det, hvem tjekker det, hvem kan registrere sig, hvorfor skal vi have noget nyt, når vi nu har LAND Centre og så videre.

"Det væltede ind med spørgsmål og meninger, så det gik op for mig, at det var en større proces, og at jeg skulle have flere folk med i processen og få styr på argumenterne. Derfor blev det til et design i min diplomuddannelse".

Et år og mange møder og processer senere blev Aleksandra i august klar til at gå i luften med et gennemarbejdet og godkendt koncept for Permakultur Have. Og du kan nu lade dig registrere som Permakultur Have og deltage i Åben Permakulturhave-dag.

Hvorfor Permakultur Have

"En af de største diskussioner var, hvorfor vi overhovedet skulle have det, når nu vi har LAND-Centre", fortæller Aleksandra. At blive godkendt som LAND Center er en omfattende og langvarig proces, hvor du skal ind og kigge på hele din livsstil.

Aleksandra Kudojare med Permakultur Haver mærket.

På vores LAND Centre kan du virkelig se permakultur praktiseret i dybden med fx selvforsyning, måske et muldtoilet, og i det hele taget skal du leve permakultur og tilbyde diverse aktiviteter og undervisning. Det er der mange mennesker, som ikke kan leve op til.

Permakultur Have er et forsøg på at vise, at du kan gøre en masse godt for dig selv, miljø og samfund og stadig beholde dit job og dit liv. Samtidig er det en måde at få permakultur ud til en bredere målgruppe, og anerkende dem der gør noget, også selv om det bare er lidt.

De syv principper

For at blive en Permakultur Have skal du sige ja til, at du lever op til de 7 principper for konceptet. Principperne er udviklet

i den arbejdsgruppe, som Aleksandra dannede for projektet, og er resultatet af mange og omhyggelige diskussioner. De dækker over de helt essentielle permakultur-principper for, hvordan man dyrker jorden, så gæster kan se hvordan permakultur kan fungere i praksis.

En Permakultur Have:

- **Har levende jord, er gravefri og dyrkes uden gift og kunstgødning**
- **Har størst muligt diversitet af planter og dyr**
- **Har stor fokus på flerårige planter og kan demonstrere brug af flerårige grøntsager-høster udbytte til mennesker og dyr**
- **Demonstrerer lagring af CO2 og recirkulering af alt i haven**
- **Praktiserer samarbejde med naturen og ikke imod den**
- **Anvender permakulturdessignprincipper for at sikre mindst mulig vedligeholdelse og arbejde**